

ikke drages ind deri. Derfor mener jeg, at vort Standpunkt overfor Religionen, at den er en Privatsag, er det eneste sande Standpunkt.

Med Hensyn til det foreliggende Forslag ville vi altsaa unnlade at stemme for det, idet vi ikke ved at stemme imod det, ville bidrage til at forhindre, at Lovforslaget ved at gaa over til Folketinget mulig kunde blive forbedret. Jeg nærer ikke Tvivl om, at det nede i det andet Ting vil faa en bedre Skikkelse end den nuværende.

Ordføreren (*Holstein-Holsteinborg*):

Til det, der nu blev udtalt af det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Lewinsky), skal jeg indskrænke mig til at sige, at jeg ved det, jeg sagde før, ogsaa fuldt ud erkendte, at Religionen ogsaa først og fremmest har den Side at være en Privatsag. Det benægtede jeg ikke. Tværtimod, jeg erkendte det, men Kristendommen har sandelig ogsaa den Side, at den er og vil være i Ordets fuldeste Forstand en offentlig Sag.

Med Hensyn til det, som Ministeren udtalte om det bekendte Enten-Eller, forholder det sig jo saaledes, at naar man er kommen ind i det politiske Liv, ved man paa Forhaand, at saa kan man ikke altid staa fast paa dette Enten-Eller, men at hele det parlamentariske Forlig er bygget paa Forhandling, og det er jo ikke andet end, hvad der foregaar i Rigsdagen Gang efter Gang, at vi, saa længe vi overhovedet kunne, kæmpe for det, der staa for os som Idealet, indtil det Øjeblik kommer, da man siger: „Jeg kan ikke“, og saa bliver man nødt til at give efter. Saa bliver det jo enhver Sag at bedømme, hvor langt man kan vise Eftergivenhed.

Jeg udtalte for, at det stod for mig, som om Ministeren ikke havde kunnet eller villet forstaa Forskellen mellem Trosbekendelsen og den kirkelige Erklæring. Jeg kunde i Anledning af Ministerens Udtalelser ogsaa forme det saaledes: Forskellen mellem en aandelig og en kirkelig Garanti, en ren folkekirkelig Garanti. Jeg gentager, at det, der kommer frem her i Valgbarhedserklæringen, er ikke dybest set en aandelig Garanti, men det er at forandre den til en folkekirkelig Ga-

ranti, og jeg ser ikke, at der er noget modsigende i, at man har kæmpet, saa længe man kunde, i det kirkelige Udvalg for at faa dette Udvalg til at hævde den aandelige Garanti. Man led et Nederlag, kunde ikke faa det gennemført; man kommer her for et helt andet Forum, hvor man kun kan tænke paa at kæmpe for at faa en folkekirkelig Garanti — det er det, der kæmpes for. Selv om man ved at høre Ordlyden i Erklæringen kunde finde noget, der kunde friste, som Ministeren er bleven fristet, til at sammenligne det med en Trosbekendelse og tale om en Konfirmation, er Forskellen alligevel saare dyb. Det er ikke noget, der saarer mig personlig, men det er noget, som kan gøre mig meget betænkelig, naar jeg hører en Udtalelse som den højtærede Ministers om, at noget af det alledybeste i Virkeligheden kun er en Ordleg. Nej, det er tilvisse noget langt mere end en Ordleg, det vedrører den allerinderste Kærne af Forskellen paa det, som hedder det ægte aandelige, og det, som kun hedder det folkekirkelige, og det er det sidste, som hævdes her, fordi vi ikke kunne komme Sagen nærmere.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (*Appel*): Den folkekirkelige Garanti er et vanskeligt Begreb. Jeg maa sige, at den folkekirkelige Garanti er givet i det forelagte Lovforslag; der er jo netop sat den Betingelse for at blive Vælger, at den, der er døbt, skulde melde sig, og deri ligger en Tilkendegivelse af, at han vil gøre Brug af sine folkekirkelige Rettigheder. Men det, som er foreslaaet i Lovforslagets § 10, er noget ganske andet, og jeg tror, at den ærede Ordfører vil være enig med mig i, at man skal passe meget paa, hvorledes man virker med sit Ord, hvad enten det er mundtligt eller skriftligt, og at man ikke skal bruge Ordet saadan, at man ofte kommer til at sige: Mon den Mand staaer bag sit Ord, eller er det kun en Formel? Naar det ærede Medlem vil unddrage den Erklæring, der staaer i § 10, og som lyder saaledes: Jeg vedkender mig den kristne Tro, al aandelig Betydning, naar det ikke skal betyde noget personligt, men blot skal betyde i al Almindelighed dette: Jeg ønsker